

ЮГОЗАПАДЕН УНИВЕРСИТЕТ „НЕОФИТ РИЛСКИ“

РЕЦЕНЗИЯ

Настоящата рецензия е изготвена на основание на Заповед на Ректора на ЮЗУ „Неофит Рилски“ № 1939/21.09.2021 г. за определяне на научно жури по процедурата за публична защита на дисертационен труд за присъждане на ОНС „доктор“ по докторска програма „Педагогическа и възрастова психология“ в ПН 3.2 Психология, 3. Социални, стопански и правни науки, и е в съответствие с изискванията на Закона за развитие на академичния състав в Република България, Правилника за неговото прилагане, Закон за висшето образование, както и действащите Вътрешни правила на ЮЗУ „Неофит Рилски“.

Рецензент: Доц. д-р Наташа Ангелова, катедра „Психология“, Философски факултет, ЮЗУ „Неофит Рилски“.

Тема: Самоуважение, тревожност и модели на междуличностни отношения сред ученици от горна училищна възраст в Р. Гърция (*Self-esteem, Anxiety, and Models of Interpersonal Relationships amongst High-school Students in the Republic of Greece*).

Докторант: Костантинос Апостолос Тафилис (Konstantinos Apostolos Tafilis), катедра „Психология“, Философски факултет, ЮЗУ „Неофит Рилски“.

Научен ръководител: Доц. д-р Стоил Мавродиев, катедра „Психология”, Философски факултет, ЮЗУ „Неофит Рилски”.

1. Биографични данни за кандидата

Константинос Апостолос Тафилис е роден през 1966 в гр. Майнц, Германия. Завършил е основното образование в гр. Маинц-Костхайм, Германия, средното си образование учи и завършва в гр. Лариса, Р. Гърция. Висше образование е учил в Солунски университет „Аристотел”, специалност „Филология и литература”, дипломирал се с бакалавърска степен през 1994г. През 2015 г. завършва Софийски университет „Св. Климент Охридски” и се дипломира в специалност „Специална педагогика”. Работи като учител на деца със специални образователни потребности в гр. Евритания, Р. Гърция. Има сертификат за извършване на обучение чрез Брайлово писмо. Владее немски език с ниво B2 и английски език с ниво C1.

2. Характеристика на научната и научно-приложната продукция на кандидата

Представената за рецензиране разработка се състои от 146 страници и следва класическа структура за представяне на научна разработка.

В теоретичната част е разгледана задълбочено позитивната психология по Селингман, на която дисертантът се опира при структуриране на идеите си за свързаност между изследваните характеристики: самоуважение, тревожност и модели на междуличностни взаимоотношения. В тази глава авторът обръща специално внимание и на особеностите на горната училищна възраст като много задълбочено се спира на спецификите в биологичното развитие на подрастващите като прави връзка със социално-психологическите нужди за общуване с референтна група. В самостоятелна

точка се е спрял и подробно е разгледал типичните, за съвременния живот, начини на общуване чрез интернет приложения като фейсбук. Изместването на ценността за директно общуване към интернет общуване, авторът предлага да бъде разглеждано като възможен резултат от висока тревожност и ниско самоуважение. В подкрепа на това, дисертантът е цитирал източници, които по-нататък се явяват и основа за изграждане на подобна хипотеза в изследователската част на дисертацията. Теоретичната част се отличава с цялостност на изложението, ясна структура на представената идея и добра свързаност между всички елементи, които по-нататък са изследвани. Прави приятно впечатление плавният начин, по който Константинос Тафилис преминава през отделните характеристики, като умело свързва всяка както с теорията на Селингман, така и с останалите, които са предмет на изследването му. Търсените връзки по-нататък в изследователската част, са много добре теоретично обследвани тук чрез множеството изследвания, които дисертантът цитира.

Изследователски дизайн: Докторантът започва тази глава с представяне на целите, които си поставя чрез това научно изследване. Следват хипотезите, които са общо четири, а по-нататък е описана групата изследвани лица (120 ученици от горна училищна възраст между 13 и 16 години), процедурата на изследване и използваните въпросници и анкета. Изследването е проведено в град Лариса, Гърция, като докторантът дава допълнителни пояснения свързани с избора на този район за провеждане на изследването си. Сред мотивите си изброява: географското разположение на града, културата, еднородността на населението. Изследването е проведено в началото на учебната 2018-2019 година. След получени разрешителни от директорите на училищата за провеждане на изследване с ученици в горна училищна

възраст, на всеки участник е било предложено да се запознае с целите на изследването и заедно с родителите си да преценят участието на ученика в изследването. Всички участници и техните родители са дали писмено съгласие за участие на детето. Учениците са били предупредени за конфиденциалността на изследването и са попълнили формуляр за информирано съгласие относно участието си в проекта. Въпросниците и анкетата са попълнени от учениците собственоръчно.

Константинос Тафилис е използвал количествени методи за доказване на своите хипотези. Въпросниците, които е използвал са оформени в една батерия от тестове и включват: Скала за измерване на самооценката по Резенберг (Rosenberg); Въпросник за измерване на тревожността по Спилбъргър (State and Trait Anxiety Inventory); Тест за асертивност на Фигуейредо (Figueiredo) и собствено създадена анкета относно употребата на фейсбук. На всеки въпросник са пресметнати статистическите параметри, които доказват, че методиките са надеждни и резултатите от тях валидни. Цитирани коректно са всички данни от Кайзер-Мейр-Олкин и Бартлет тест за потвърждаване на факторната структура на въпросниците и от Алфа на Кронбах за всяка скала.

В глава *Резултати от изследването*, авторът започва с представяне на употребата на фейсбук сред учениците. Много подробно, както по отношение на анкетата, така и при представяне на общите резултати на цялата извадка по всички въпросници, Константинос Тафилис описва отговорите на участниците в изследването. В същата глава са представени и резултатите от направените корелационен анализ за доказване на хипотезите, в които предполага връзка между променливите. Използвал е и хи-квадрат анализ, за да съпоставя различни нива на проявление на

измерваните характеристики . За онагледяване на резултатите, дисертатнтът е използвал тридесет и три (33) таблици и три (3) графики. Резултатите са представени в няколко самостоятелни рубрики.

Дискусия и заключения: Резултатите получени от направеното изследване са адекватно сравнени с резултати от сходни научни изследвания, което отново потвърждава добрата научна основа, на която лежи направеното изследване. В заключението си докторантът Константинос Тафилис обобщава основните резултати по хипотези получени в дисертационния труд и предлага полезни идеи за бъдещи изследвания, като посочва и някои ограничения на настоящия научен труд. Описал е и приносите, които са постигнати чрез проведеното от него изследване.

3. Техническо изпълнение

Проведеното изследване е структурирано според стандартите и изискванията за такъв тип научен труд. Направените изводи са логични и конкретни. Използваните и анализирани научни източници са подходящо подбрани, коректно цитирани и релевантни на темата на дисертацията. Направените публикации отговарят в съдържателно отношение на темата на дисертацията, а в количествено отношение на изискванията за явяване на процедура по защита пред научно жури. Авторефератът представя основното съдържание на дисертационния труд.

4. Заключение

Докторантът Константинос Апостолос Тафилис демонстрира висока изследователска компетентност, както и умения за осъществяване на прецизен теоретичен анализ. Въз основа на изложеното по-горе убедено

давам своята положителна оценка за представения за защита пред научно жури труд, и гласувам „ЗА” присъждането на образователната и научна степен „доктор” на Константинос Апостолос Тафилис в област на висше образование: 3. Социални, стопански и правни науки, професионално направление 3.2. Психология; Научна специалност „Педагогическа и възрастова психология“.

04.10.2021г.

гр. Благоевград

Подпис:

(доц.д-р Наташа Ангелова)